

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Meg'elenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej

Fél évre ... .. 480 Lej

Negyed évre ... .. 240 Lej

Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Lássunk tisztán

hogy megismerhessük erőnket. Ez az elv győzedelmeskedett a Kolozsvári Magyar Pártban, amikor úgy határozott, hogy önálló listával megy a községi választásokba. Csak helyeselni és üdvözölni lehet a párt álláspontját, mert a tapasztalatok beigazolták, hogy a mikor a magyarság érdekeiről van szó, minden paktum és minden tárgyalás, amelyet a többségi pártokkal folytattunk, csak megalkuvást jelentett. Eddig a többségi pártok paktumosdi-játékot játszottak a magyar kisebbséggel és ebben a játékban ők keverték a kártyákat. Mi magyarok mindig csak dekorációi voltunk a paktumos alapon megválasztott községi tanácsnak, a mi vágyunknak, akarásunknak, küzdemünknek felhangzott szavait csak üres kongás kísérte, mert azokban a városokban is, ahol a lakosság zömét a magyarság képezte, a tanácsban kisebbségek voltak.

A választási törvény megadja nekünk azt a jogot, hogy erőnket összemérjük, módot nyújt arra, hogy ott és úgy keressük, harcoljunk ki igazunkat, ahol s a hogyan legkönnyebben véljük megtalálni. Eddig, bevallhatjuk, jóhiszeműek voltunk. Azt hittük, hogy a községi tanácsok kisebbségi tagjai eredményeket tudnak produkálni pártjaik érdekében. A tapasztalatok azonban megmutatták, hogy ez a hit csak halvány óhaj volt, a mely semmivé vált akkor, amikor kivitelre került volna a sor. Hogy is képzelhettük ezt, ha tudtuk, hogy számban együttvéve kevesebben voltunk a többségi pártoknál?

Lássunk világosan s beszéljünk őszintén: Lehetett-e olyan indítvány, olyan kérés a községi tanácsban, amelyet le ne szavaztak volna, ha az a kisebbségek érdekeiért hangzott el? Elképzelhető-e egy olyan proposíció, amelyet el ne fogadtak volna, ha azt a többségi pártok egyik képviselője ajánlotta, még akkor is, ha az a kisebbségek érdekeit sértette? Ugy-e nem?! Nem vádolni akarunk, csak a tényeket rögzítjük le. Mert le kell szögeznünk az igazságot és az igazság ez: a kisebbségek kizárólag ott harcolhatnak jogaikért, kulturájukért, ott vivhatják ki a törvény által biztosított fegyverekkel szabadságukat, ahol erejük van hozzá, ahol szavaiknak súlyuk van, ahol nem süket fülek felé szállnak elhangzott igazságaik. A kolozsvári prefektus öt helyet akart biztosítani a magyarságnak a községi tanácsban. Őt magyart akart be-

ültetni dísznek a tanásterembe. Kolozsvár magyarsága büszkén, önérzetesen vissza utasította azt az ajánlatot, mert belátta, hogy a

magyarságnak nem csönvés szemlélkre van szüksége a községi tanácsban, hanem férfiakra, akik eredményeket tudnak elérni.

Mi csak üdvözöljük és helyeseln tudjuk a kolozsvári Magyar Párt választmányának határozatát.

Cuzaék botrányt provokáltak a parlamentben.

Szenvedelmes viták a zsidók körül. — Dec. 15-én kezdődik a költségvetési vita.

Goga nagy beszéde a zsidókérdésről.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara ma délutáni ülésén Zelea Codreanu tiltakozik a Csernovitzer Monzeblatt egy cikke ellen, mely a keresztény vallást sérti. Bejelentti, hogy a bukovinai lelkészek erélyes akciót indítottak az ügyben. Kéri a belügyminisztert, hogy tiltsa be a lap megjelenését és a cikk szerzőjét állítsa bíróság elé. Felmutatja a lapot, de nem olvassa fel a cikket, mert az olyan súlyos inzultusokat tartalmaz, hogy a kamarában nem lehet felolvasni. Ilyen inzultus román földön még nem hangzott el. Goga belügyminiszter sajnálatosnak mondja a cikk megjelenését, amelynek szerzőjét bíróság elé fogja állítani a keresztény vallás megsértése miatt. Ezt a lelki béke helyreállítása követeli.

A román—olasz szerződés.

Vaida Sándor a külügyminiszterhez intéz interpellációt az olasz—román viszony ügyében. Kivánja, hogy Olaszország ratifikálja a besszarábiai egyezményt.

Mitiliner: A kellő időben válaszolni fogok Vaida Sándor ur kérdéseire. Jelenlétem a miniszteri székben azonban bizonyítja, hogy a miniszterelnök ur által Rómában végzett dolgokkal teljesen szolidáris vagyok és azokat helyeslem.

Petrovici közoktatásügyi miniszter válaszol Ilescu cuzapárti képviselő ama vádjára, hogy az érettségim megbukott diákokat felvették az egyetemekre. A miniszter kijelenti, hogy az egyetemeknek a törvény értelmében erre joguk van. Ilescu követeli, hogy a miniszter függessze fel ezt a rendeletet, mely kijátssza a baccalaureátusi törvényt. Cuza interpellációt terjeszt elő a zsidókérdésben. Kijelenti, hogy a politikai pártok, különösen a nemzeti-paraszt párt favorizálják a zsidókat.

Lupu: Nem engedjük meg, hogy rágalmatokat terjesszen pártunkról.

Cuza támadja a zsidókat.

Cuza folytatni akarja beszédét, de a kitört nagy zajban, amely percekig tart, nem képes erre. Az ülés izgatott atmoszférában folyt tovább. Cuza végre szóhoz jut s beszédében a csernovitzi eseményekkel foglalkozik. Kérte, füg-

gessék fel Mayer Ebner immunitását és indítsák meg ellene a vizsgálatot, mert ő az értelmi szerzője a csernovitzi eseményeknek.

Mayer Ebner interpellációja.

Mayer Ebner lép ezután a szószékre s visszautasítja Cuza vádjait s kijelenti, hogy a csernovitzi eseményekért épen Cuza pártja a felelős, amely esztendőök óta harcol a zsidók ellen. Majd multkorról elmaradt interpellációját mondja el, közben Zelea-Codreanu folyton zavarja a beszédben, mire Mayer Ebner így szól:

— Nem ismerem még eléggé a román nyelvet s ezért hiábavalóan vitatkozom ön velem. Hagyja, hogy nyugodtan elmondhassam beszédemet.

Goga belügyminiszter a zsidókérdésről.

Mayer Ebner után általános figyelem közepette Goga belügyminiszter emelkedik szólásra:

— A belügyminiszterem mondotta — missziója addig terjed, hogy az eseményeket megvizsgálja, a többi az igazságügyi és közoktatásügyi hatóságok dolga. Megnyugtítja Cuza, hogy épen hivatásánál fogva mindenkoron ügyel a nemzeti érdekekre s igéri, hogy különös figyelemmel fogja megvizsgálni a köztisztviselők nemzeti érületét. A Zelea Codreanu által említett cikkekre vonatkozólag kijelenti, a cikk valóban olyan botrányos, hogy tényleg nem lehet tünni az ilyen cikkek megjelenését Romániában. Mielőtt Mayer Ebnernek válaszolna, felolvass egy levelet és egy táviratot, amelyeket Struober volt képviselő intézett hozzá s ebben erélyes tiltakozást emel Ebner politikája ellen, amely — szerinte — előidézője a sajnálatos eseményeknek.

A belügyminiszter felhívása.

Goga ezután ismertet Mayer Ebner cikkeit és felolvassa azt a beszédét, amelyet a megölt Falic diák temetésén tartott, amikor kijelentette, hogy a zsidók nemzeti gyászban és elnyomatásban vannak és nincs más a számukra, mint a könnyek. Goga emelkedett hangon mondja:

— Kértem Mayer Ebner, hol

vannak a zsidók könnyei? A kereskedelemben, az iparban, vagy talán a bankokban? (A cuzisták tapsolnak.)

Goga azzal fejezi be beszédét, hogy rendnek kell lennie az országban és épen Mayer Ebnerhez és társaihoz fordul s arra kéri őket, minden erejükkel nyújtsanak segédkezet a nyugalom atmoszférájának megteremtéséhez.

A kamara elnöke javasolja, hogy Goga beszédét plakátirozzák ki, de a belügyminiszter közbenjárására javaslatát visszavonja.

A költségvetési vita.

Lapedatu pénzügyminiszter el készítette indemnitási javaslatát. A költségvetési vita valószínűleg december 15-én kezdődik és 23-ig tart, amikor megkezdődik a parlament karácsonyi szünete. A vita előtt még megszavazzák a pénzügyi javaslatokat, amelyek új bevételi forrásokat biztosítanak az állam részére. A legfelsőbb törvényhozói tanács különben ma módosítás nélkül elfogadta a ház- és földadót, továbbá a fogyasztási illetékek felemeléséről szóló pénzügyi javaslatokat.

Erdély katolikusai

a bucaresti-i pápai nunciusnál

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata). A magyar katolikus egyház részéről dr. Gyárfás Elemér és dr. Tornya Gyula szenátorok és Molnár Kálmán kanonok, a bánági sváb katolikusok nevében Blaskovits szenátor, a bukovinai katolikusok részéről Lukasiévits szenátor ma megjelentek Dolci bucaresti-i pápai nuncius előtt, akinek szóvá tették a katolikus egyház sérelmeit, különösen a kongrua-rendeletet és a kolozsvári piarista templom ügyét. Szóba került a tanácskozáson a bucaresti-i Szent László iskolák zár alól való mentesítésének kérdése is. A biboros megígérte, hogy intervenálni fog a sérelmek megszüntetése érdekében.

Tizenötmilliárd a kár a budapesti tüznél.

Az ifedelem okozta a borzalmas katasztrófát. — Néhány kanna vízzel el lehetett volna oltani a keletkező tüzet. — Három sebesültje van a tűzveszedelemnek

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Aradi Közlöny bő és részletes tudósításban emlékezett meg ma arról a hatalmas arányú tűzvesztről, mely Budapesten pusztított és amelynek a Kossuth Lajos-uccai 6. számú ház esett áldozatul, ahol a Fanamet-Metro-Goldwyn filmkiadó-csönz vállalat műhelye volt. A nagy tűz érdekesebb fázisairól a a tűzvizsgálatról budapesti tudósítónk az alábbiakat táviratozza:

A félelem okozta a katasztrófát.

A filmvállalat műhelye a teker-cselő termék a félemelet udvari részén voltak elhelyezve és a teker-cselőben keletkezett a tűz. Mikor az egyik munkásleány kihuzta fiókját, rémült sikoltással vette észre, hogy abból láng tör elő. Ettől tüzet fogtak az asztalon he-verő filmdarabkák és a helyiségben pár pillanat múlva fojtó füst terjengett. A legnagyobb baj az volt, hogy a hirtelen rémületben senki sem gondolt az oltásra, hanem a munkások sikoltozva, hanyathomlok menekültek, holott akkor még egy pár kanna vízzel meg lehetett volna akadályozni a katasztrófát. Rövid másodpercek alatt a többi asztalokon levő, rop-pant gyulékony filmek is tüzet fogtak, a hőségtől pedig a dobo-zokba zárt filmek felrobbantak. A kész filmeket acélszekrényekben szokták elzárva tartani, azonban munkaidő lévén, ezek a szekré-nyek is nyitva voltak, úgy, hogy azok is egymásután felrobbantak.

Mire a tűzoltóság megérkezett, már csak arról lehetett szó, hogy a filmraktárt megmenet-sék. Ez sikerült is, mert ha a tűz oda is áterjed, akkor példátlan tűz-vész, megrendítő arányú katasz-trófia keletkezett volna.

Három lakó megsebesült.

Borzalmas pánikot keltett, hogy az udvari lakásokban lakók a közben beszakadt lépcsőház miatt nem tudtak kimenekülni. A hátsó világító udvarok a Vármegyeház-uccai 5. és 7. számú egyemeletes házakra nyílnak és itt kis erkélyt építettek minden lakáshoz. Kilenc ember ezekre az erkélyekre szo-rult. A tűzoltók átjárókat építve emelték át innen az embereket a vármegyeház-uccai épületek tete-jére, ahol aztán a padláson ke-resztül leértek az udvarra.

Három sebesültje van a nagy tüznek. Neulüder Mór szabómes-ter arcán és kezén szenvedett égési sebeket, Jónás Gizella ház-tartásbeli nő égési sebeket és idegsokkot kapott. Korinek Má-tyás a fején sebesült meg.

Ma már megállapították, hogy a Fanamet vállalat kára nem olyan nagy mint aminőnek eleinte mon-dották. A tűz csak a később megje-lenő filmek kopiáit semmisítette meg amiket csakhamar rótni tud-nak. A ház és filmraktár különben biztosítva volt.

A pesti ember a tüznél.

Érdekes, hogy a nagyarányú tűz a magyar fővárosban még csak ide-gességet sem keltett, noha a déli órákban dühöngött a legjobban. A villamosok nyugodtan közlekedtek, a vidéki publikum pedig bámulta a Kossuth-uccai kirakatokat, mintha

semmi sem történt volna. Az égő ház előtt összesen 50—60 ember ácsorgott.

— Csak félkomoly eset — vélte az egyik mentő, aki a Nemzeti Ka-szinó előtt posztolt.

— Nem érdemes itt állni — szűt az egyik ácsorgó.

— Nem bizony, mondta rá a másik, de azért mind a kettő ott-maradt. A pesti ember órákig ácsorog az uccán, ha a szemben le-vő házban történik valami, ami lát-hatatlan.

— Azt mondják, hogy két cso-magoló lány bennégett — erőskö-dött valaki.

— Nem igaz, nem étek el, csak bennfulladtak — replikázott szom-szédja, aki ép úgy nem tudott sem-mit, mint bárki más az ácsorgók kö-zül.

Mikor már elmúlt a veszélv, egy síró, sápadt fiatal leány vont a ma-gára a figyelmet. Egyszer csak le-kiált hozzá egy tűzoltó:

— Megvan a ridikül kisasszony.

A leány önfeladt sikollyal kap egy nedves, megviselt táská után. Sir. Szinte örjög a boldogságtól.

Elkészült az aradi beltelkek halállistája.

Az agrárbizottság felküldötte a minisztériumba a kisajátítandó tel-kek jegyzékét.

(Arad, december 2). Az Aradi Közlöny már több ízben irt a kor-mánynak arról az intézkedéséről, amellyel elrendelte az aradi bel-telkek összeírását. A rendelet nagy konsternációt keltett az ér-dekeltek közt, mivel tudvalevő, hogy a törvény úgy intézkedik, hogy mindazok a beltelkek, ame-lyeket 1926. júniusáig nem építet-tek be, kisajátíthatók az állam ré-szére, amely viszont igényjogo-sultaknak adja azokat oda. Ennek a rendeletnek volt tulajdonítható az is, hogy egyre-másra kértek az érdekeltek építkezési engedé-lyeket, abban reménykedve, hogy ez mentesít a kisajátítás alól és ha a viszonyok egy kissé megengedik, akkor tényleg meg is kezdődhetnek az építkezések e telkeken. A rendeletet az aradi városi mérnöki hivatal kapta meg. A mérnöki hivatal azonban átíratot intézett az agrárbizottság hoz, amelyben közelebbi instruk-

Egész hávfizetése volt abban a rok-kant ridikülben, amit bentfelejtett az irodában. A derék tűzoltók nagy ri-mánkodásra megkeresték és meg is találták. És a szegény hivatalnok-lány szívchéz szorítva a kopott ri-dikült, boldogan rohant haza, nem törődve tüzzel, milliárdos károkkal, semmivel. Nem csoda. A milliár-dos értékek be voltak biztosítva, de ha az ő havi fizetése bennég, éhez-hetett volna. Azért örült olyan na-gyon szegényke.

Tizenötmilliárd kár.

A Kossuth-uccai tűzvesztről üvö-ben a tűzvizsgálatot ma délelőtt tar-tották meg. Megállapították, hogy csunán a házépület szenvedett kárt. A lakók inkább csak megjedtek és a fentebb említett három egyéne-n kívül senki sem sérült meg. A ház-ban különben mára az összes laká-sokat rendbehozták és a kilakolta-tottak ismét beköltözhetnek azokba.

A kár összegét, mint jeleztük, nem lehet pontosan megállapítani, azonban hozzávetőleges számítás szerint mintegy 15 milliárd korona veszteség érte a Fanamet-vállalatot, illetve a ház tulajdonosát.

ciókat kért az összeírásra vonat-kozálag, egyben pedig bejelentet-te, hogy külön személyzetet kell felvennie a munkához, mert a mérnöki hivatal személyzete még a szükséges városi munkákhoz se elég.

Ma aztán újabb, még érdeke-sebb átírat érkezett az agrárbiz-ottságtól a városi mérnöki hi-vatalhoz. A bizottság értesítette a mérnöki hivatalt, hogy már nem szükséges elkészítenie a ki-mutatást, mert az agrárbizottság a maga hatáskörében megcsinál-ta, sőt már el is küldte a jegyzé-ket a minisztériumnak. Az érde-keltek körében most általános aggodalommal várják a miniszté-rium további intézkedéseit, mi-vel még nincsen tisztázva az a kérdés, vajjon mentesítik-e a ki-sajátítás alól azokat a beltelke-ket, melyekre vonatkozólag már kértek építkezési engedélyt, s egyáltalában mely telkek kerültek fel a „halál-listá"-ra.

Két „valódi" Mona Lisát találtak.

Bonyolódik a rejtély Leonardo da Vinci világhírű festmé-nye körül.

(Az Aradi Közlöny párisi tudó-sítójának távirata.) Mind nagyobb botrányra növekszik a Mona Li-sa. Leonardo da Vinci világhírű festményének ügye, amelyről az Aradi Közlöny részletesen beszám-olt. Tegnapi a váratlan érde-kes botrányban. Egész váratlanul ugyanis megjelent a vendörség Jona: üzletében és lakatosok se-gítségével kinyitották a pincét. Felhozták a képet, amely frappán-san hasonlít a Louvreban őrzött képhez. A szakértők már első meglepetésére leszógezték, hogy az kétségtelemül Leonardo da Vin-ci munkája. Jonané állítása sze-

rint Fatou tengernagy egy isme-retlen férfitől vásárolta meg a ké-pet Olaszországban. A szakértők annak idején azt mondták neki, hogy a kép valóban Leonardo da Vinci munkája, aki a modelljét kétszer festette le. A műtörténé-szek számára ez a kijelentés óriá-si meglepetés volt, mivel senki-sem tudott arról, hogy a Mona Lisa két példányban létezik.

Még nagyobb meglepetést kel-tett a tüzetesebb vizsgálat. Kide-rült, hogy a festmény a baloldalán be van szakítva, épen úgy, mint a Louvreban őrzött kép. A hátsó részén pedig felfedezték a francia állam négy hivatalos pecsétjét, a

Kép kerete pedig ugyanaz, mint a melyet esztendőkkel ezelőtt a Louvreból elloptak. Emlékezetes, hogy amikor az elloptott képét több évi eltűnés után Olaszország-ban újra megtalálták, már más kerete volt a festménynek. Senki-sem tudta, hova lett az eredeti ébenfa keret. Most aztán megta-lálták az érdekes képkeretet. Bourcién most azt követeli, ves-sék a keretet daktiloszkopiai vizs-gálat alá, esetleg megtalálhatják rajta az olasz Perugának a kép telvájának ujjlenyomatait. A vizs-gálat most már lázasan folyik és általános izgalommal várják, mit hoz a további eredmény. Melyik az eredeti Mona Lisa — ez a kér-dés izgatja most Franciaország tudósait.

Elkészült,

az új postatarifa.

Január eisején lépnek életbe a felemelt díjak.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) A postavezérigaz-gatóság kebelében működő tanul-mányi bizottság tegnap elkészít-tette tervezetét az új tarifákra vo-natkozólag, amelyek január 1-én lépnek életbe. Eszerint husz grammos levél újévtől kezdve 4 lej lesz és minden további husz grammért 2 lejt kell fizetni.

A levelezőlap bélyege 2 lej, a válaszos levelezőlapé 4 lej lesz. Nyomtatványok 50 grammonként 1 lej, könyvek 50 grammonként 50 bani, újságok 50 grammonként 10 bani, kereskedelmi papirok vagy levelek 250 grammonként 4 lej, értéknélküli minták 100 gr.-ként 2 lej 50 bani bélyeggel bérment-e-sítendők. Az ajánlási díjat darabonként 10 lejre emelik fel. A pos-tafiók előfizetési díja havi 150 lej lesz. Az utánvételi díj 500 lej-enként 2 lejt fog kitenni, 1000 lej után 4 lejt, 1000 és 5000 lej közt pedig 6 lejt. A postautalványok darabonként 5 lejbe kerülnek és 5000 lejig minden 100 lej után 1 lej az utalványozási díj, míg 5000 és 10.000 lej között minden 1000 lej után 5 lej. A távirati tarifák is megdrágulnak: egy szó ezentul 2 lejbe kerül. A sajtó 50 százalékos kedvezménye megmarad. A sür-gős távirat háromszoros díjba ke-rül. Rádiótávirat díja szavanként 2 lej.

A telefon is megdrágul. A tele-fon felszerelése 4000 lej lesz az eddigi 3000 lej helyett. Az előfize-tési díj évenként magántakásokól után (ide számíttatnak az orvo-sok is) 4000 lej, üzletek után 6000 lej, irodák és bankok után 10 000 lej. Egy telefonbeszélgetés 3 per-cenként a városban 5 lej, a megyé-ben 10 lej, a szomszédos megyé-vel 40 lej és a távolabbi megyével 60 lej lesz.

— A hadügyminiszter egyelő-re nem utazik Franciaországba. A Lupta értesülése szerint Mir-cescu tábornok, hadügyminisz-ter elhatározta, hogy elhalasztja franciaországi útját és személye-sen vesz részt a hadügyi javasla-tok parlamenti tárgyalásán.

Hétmillió pompázó strandfürdő épül Aradon

A jövő héten kírásra kerül a Neptun-fürdő és szálló tervpályázata. — Beszélgetés Muresan János városi főmérnökkel.

(Arad, december 2.) Az Aradi Közlöny ismertette egyedül azt a nagyszabású tervet, amelyvel Arad város vezetősége a Neptun-fürdő helyén világvárosi fürdőt akar építeni. A nagykonceptiójú terv osztatlan tetszéssel találkozott az aradi polgárság körében, amely már régen tisztában van azzal, hogy a jelelegi, őcska állapotban levő Neptun-fürdő gyökeres változtatásokat kíván. Az Aradi Közlöny cikke nyomán már is több építész kereste fel a városi mérnöki hivatalt, ahol azonban azt a választ adták, hogy előbb meg kell várni az interimar bizottság approbálását és csak azután hirdethetik meg nyilvánosan a pályázatot. Ma beszélgetést folytatott Muresan János városi főmérnökkel, aki az új fürdőre vonatkozólag a következőket mondta el:

— Amikor a mérnöki hivatal ezzel a tervvel foglalkozni kezdett, elsősorban a rentabilitás szempontját vizsgáltuk meg. A mi számításunk alapja a következő volt: az építkezés körülbelül hét millió lejtbe fog kerülni. Ezzel szemben a fürdő legalább másfél millió lejt fog évenként jövedelmezni, tehát öt-hat év alatt amortizálódik az összeg és megmarad nyíltan a fürdő. Nem fantázia a másfélmillió jövedelem akkor, amikor a Neptun a mai állapota mellett átlag 500.000 lejt hoz tisztán évenként. Tehát ennyit a rentabilitásról.

— Ami maga az épületet illeti, az a marosparti nyári mozitoléjebb épül és a Maros-uccán keresztül a törvényszék háta mögött lehet hozzájutni. A szálloda bejáratához elegáns kölépcső fog vezetni, körülötte szép park lesz. A tetőn külön homokolt strandteraszt állítunk fel, úgy hogy ha nagy a víz és a Maros-part strandja nem használható, a közönség strandolhasson s nap- és tézfürdőt vehessen. Ha az építkezés megtörtént és már jövedelmet is hozott, teljesen új vasalkatrészekből készített kompot állítunk be a forgalomba, ami szintén takarékos a város szempontjából, mert a jelenlegi kompok évi 62000 lejt értékű renovációt kívánnak.

— A pályázati terv az interimar bizottság legközelebbi ülésére kerül és amennyiben approbálja, a minisztériumhoz küldjük jóváhagyás végett. Nem férhet kétség ahhoz, hogy a minisztériumban fel fogják ismerni a terv rentabilitását és hozzájárulnak a megvalósításhoz. Tervünk szerint a jövő év tavaszán, tehát már néhány hónap múlva, hozzá lehet kezdeni a munkálatokhoz. Nem helyezhetjük azonnal forgalomba kívül az egész fürdőt, mert számításunk szerint legalább egy év kell az építkezések befejezéséhez és az aradi közönség nem maradhat egy szezonon keresztül fürdő nélkül. A kérdést úgy oldjuk meg, hogy a Neptun egy részét lebontatjuk s ott megkezdődik az építkezés, a másik rész a közönség rendelkezésére fog állni. Ha az egyik fele

elkészült és a szezon még tart, ezt engedjük át a közönségnek s megkezdjük az építkezés második részét. Így a közönség nem érzi meg a munkálatok hátrányát, a város nem esik el a szezon jövedelmétől és az építkezés még is megtörténhetik. Természetesen azonban mindenképp be kell

várni az illetékes fórumok jóváhagyását.

Eddig Muresan János főmérnök nyilatkozata és mi a magunk részéről csupán annyit teszünk hozzá, hogy mindenesetre a város polgárságára nézve jó, ha a rentabilis, jövedelmeket hajtó városi vállalatok számát növelik, ami

Nemzeti kormány van alakulóban.

Az uralkodó levele békét teremtett a belpolitikában. — A pártok magatartása a királyi üzenet után.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Az uralkodónak Averescu kormányelnök-höz intézett levele a politikai életben igen élénk visszhangra talált. — A politikai pártok belátják az elmúlt napok súlyos hibáit s egymásután igyekeznek jótánni a dolgokat. A Cuvantul úgy véli, hogy királyi szövegnek még soha nem volt ilyen jótékony hatása s ezáltal már teljesen valószínűnek tartja, hogy a nemzeti-kabinet kérdése csupán rövid napok kérdése. Ezt bizonyítják a különféle politikai pártok vezéreinek kijelentései is. A liberális sajtó szerint a királyi üzenete a legelső megerősítése volt Bratianuék kijelentésének, akik a vasárnap Ploestiben tartott pártkongresszuson is a trón és haza érdekében való összefogásra szólították fel a nemzetet. A nemzeti-parasztpárt vezérei viszont Lupu és Stere kivételével — a Cuvantul szerint — kijelentették, hogy nem ők idézték elő a mai helyzetet és Bratianu Ionel és Averescut teszik felelőssé a történelemért, sőt a „Romania” mai számában éles támadást intéznek Bratianu Ionel ellen, akinek őszintülük — Constantinescu ravatalánál tett merész kijelentései mérgezték el a helyzetet. A lap ugyanis megállapítja, hogy Bratianu Ionel megjegyzései a legfantasztikusabb kombinációkra szolgáltattak tápot s ezekből mindenki csak azt érthette ki, hogy a liberálisok valami rendkívüli politikai eseményre készülődnek. Ezzel természetesen — folytatja a lap — elhintették a bizonytalanság magját, melyből aztán a mai káosz kelt ki. Kétszerezsen bünsőnek tartja tehát a Cuvantul könnyelmű kijelentéseit Bratianu Ionel, akinek szavait a külföldi sajtó tendenciózus beállításban közölte s ezáltal igen érzékeny erkölcsi károsodás érte az országot. A lap a királyi üzenetét igen jó lelkének tartja azok számára, akik minduntalan azon voltak, hogy a politika szálait összekuszálják, a hálóban azonban ők maradtak fogva. Iorga Miklós ma kijelentette, hogy a királyi üzenete folytán előállott új helyzetről holnap nyilatkozik.

Ezek szerint tehát — írják az ellenzéki organumok — kétségtelen, hogy a királyi üzenete nyomán rövidesen tisztázódik a helyzet s a kulisszák mögött parancsnokló vezérek végül is tiszta bortöltenek a pohárba. A Cuvantul jó jelnek veszi Averescu ama kijelentését, hogy ő a liberálisokkal kötött

egyezményektől egy jótányit sem tért el és a nemzeti-kabinet tervét minden erejéből támogatja. A lap utal arra, hogy Averescu és Bratianu között a különféle politikai felfogás dacára évtizedes barátság áll fenn, amelyet az utóbbi időben még melegebbé tett köztük a király akarata, mert közismert, hogy az uralkodó már 1919. decemberében kinyilvánította annak óhaját, hogy a konszolidáció megteremtésére egy nemzeti-kabinetet kíván alakítani.

Péchy Erzsébet lovagjának autókalandja

Az Aradon is jól ismert Stadler László autóján titokzatos vérnyomokat találtak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Ma délelőtt Budapesten a Pannónia-szálloda előtt az őrszemes rendőr egy autót látott, melynek soffitje órák hosszat távol volt. A rendőr azt hitte, hogy a kocsi gazdája és ezért előírás szerint a mosonyi-uccai kaszárnyába vitte. Az autónak svájci rendszáma volt. Amikor megvizsgálták, az autó illésen és a szőnyegen vérnyomokat találtak, az ülésen azonkívül több kilőtt patron feküdt. Az első pillanatban arra gondoltak, hogy valamilyen nagyobb büntügy történt, hogy az autót valahol vidéken megtámadták és utasait lelőtték. Nagy apparátussal fogták hozzá a nyomozáshoz. A kocsi rendszáma alatt Stadler Lancelot jelzést találtak.

A kora délutáni órákban azután megoldódott az autó rejtelme. A

Elfogtak

még egy dudesti-i gyilkost
A megsebesült haramia egy drokban húzódott meg s most haladoklik.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Mint már jelentettük, a galati rendőrség több órán át tartó véres harc után elfogta a dudesti-uccai kétfős rablógyilkosság elmenekült tettesét, akiket már Bucarestbe is szállítottak. A harcban súlyosan megsebesült Denise Romanovicin kívül Vasca Sveadint, Grigorie Cotet Sveadint és szeretőjét Abramovicinét már a délután folyamán kihallgatták. Eleinte mindannyian komokul tagadtak, később azonban beismerték, hogy a gyilkosságot ők követték el. Grigorie Cotet a dudesti-uccai gyilkosságon kívül még két más gyilkosságot is bevallott, amelyeket nemrégiben Besszarabiában követett el. A gyilkosok kihallgatása folyik. A galati rendőrségnek ma dél-

félvel esetleg lehetővé fogja tenni, hogy a terhek egy részét levegyék a már amúgy is túlságosan igénybevett városi polgár válláról. Azonban még egy szempont kell, hogy vezesse Arad város vezetőségét: az építkezés költségeit nem szabad még ideiglenesen sem az adófizető polgárságra hárítani, hanem a városnak más forrásból kell ezt a hétmilliót megszereznie, anélkül, hogy a polgárság azt megérezze.

Oromulu, a Banca Nationala kormányzója felmentésének mind inkább égetőbbé váló kérdését ismét felszínre vetették az elmúlt napok politikai eseményei. A Cuvantul megállapítja, hogy Coanda és Lapedatu személyét most már véglegesen elejtették s kormánykörökben Trancu-Iasi és Berlescu nevet vették kombinációba. A lap szerint Trancu-Iasinak vannak a legnagyobb kilátásai, akit úgy a kormánypart, mint a liberálisok is támogatnának.

főkapitányság központi ügyeletén jelentkezett Stadler László, akinek a nevére élénken emlékeztek Arad közönsége azokkal a különös incidensekkel, sőt botrányokkal kapcsolatosan, amelyek Aradon és Kolozsváron játszódtak le a Péchy Erzsébet autóján kísért Stadler körül. Stadler bejelentette, hogy autóját, mely a Pannónia-szálló előtt állott, ismeretlen tettes ellopta. A rendőrségen persze nyomban tudták, hogy melyik autóról van szó és azonnal a vérnyomok után érdeklődtek. — Stadler elmondotta, hogy délelőtt vadászatról érkezett meg s a kocsiiban talált hüvelyek a vadászfegyverének hüvelyei, a vérnyomok pedig azoktól a lelőtt nyulaktól származnak, amelyeket a kocsiiban vittek. A kihallgatás után Stadler autóját kiadták s a szenzációsnak ígérkező nyomozást be is szüntették.

utánra sikerült elfognia a gyilkosság egyik megszökött tettesét, Grandabula katonaszökevényt is, aki megsebesülve az egyik külvárosi árokban húzódott meg és most haladoklik. — Abramovicinét még nem sikerült kézrekeríteni, de helyette a banda több orgazdáját fogta el a rendőrség.

Onálló listával

választ a Cluj Magyar Párt

(Cluj tudósítónk távirata.) A Magyar Párt választmányi ülésén elhatározták, hogy a közeledő közéleti választások alkalmával a párt önálló listával fog szerepelni. Erre az elhatározásra az adott okot, hogy Calutiu prefektus, akivel paktumos listára vonatkozó tárgyalások folytak, kijelentette, hogy csak öt helyet juttat a magyarságnak. A Magyar Pártnak nem lehetett más választása, minthogy megszakítsa a tárgyalásokat a paktumos listára vonatkozólag és önálló listával menjen a küzdelembe.

Művészet.

Az aradi színház heti műsora.
Péntek: Darázsészek. (B.) Szombat este 8 órakor: Bucsukeringő, operett. (C. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Amor, a pénzügynök, bohózat. (Csak felnőtteknek.) Vasárnap délután 3 órakor: Alexandra, perett. (Bing János fellépte. Mérsékelt helyárak.) Délután 6 órakor: A Noszty-fiu esete Tóth Marival, vígjáték. (Mérsékelt helyárak.) Este 9 órakor: Akácfavirág, daljáték. (Bérletszűnet.)

László Bandi a Bucsukeringőben. Az aradi közönség régi kedvence, László Bandi, az országos hírű bonviván szombat este lép fel ismét, hogy sikereit gyarapítsa. László Bandi szombat a Bucsukeringő fő-férfiszerepét játssza Aradon ezuttal először. László Bandi partnere Zöldhelyi Anna, aki egyik legjobb szerepét kreálja a Bucsukeringőben. A többi szerep is elsőrangú kezekben van.

Amor, a pénzügynök. Ez a végfelenül szellemes, pikantériával fűszerezett francia bohózat szenzáció lesz szombat éjszaka. Az egész prózáj együttes fogja megkacagtatni a közönséget a mintaszerű előadásával, amelyben egymást kergetik a humorosnál-humorosabb jelenetek és ötletes helyzetek. A szombat éjszakai előadásra csak felnőtteket bocsátanak a nézőtérre.

Bing János fellépte. Vasárnap délután 3 órai kezdettel a híres Szirmay-operett, az Alexandra van műsoron s ennek érdekességét emeli Bing János, a kiváló ének-művész fellépte.

Aradi táncművész nőkönyve. Feltűnően szép külsejű új könyv látható az aradi kirakatokban. Dr. Ungvári-Lohy Gyuszi munkája a „Testkulturáról.” A 21 éves fiatal művész kitűnő képességeit ismerjük. Fiatal gyermekkorától külföldön élt, nevezetesen édesanyjának Wienben lévő modern torna-iskoláját végezte, ezenkívül persze sok más külföldi intézetet látogatott. Caranbec: leány, a tavalyl elhunyt caranbecsi főnövsz. Éghy Kálmán. Három évvel ezelőtt Wienből lejövet, rövid tornakurzust akart Aradon tartani, de itt maradt, mint dr. Ungár Imre hegedűtanár felesége. Azóta hirdeti városunkban körhívtetlen energiával a női testkulturát és saját klasszikus táncművészetét, melyért a Nyugat nagy metropolisai épp úgy rajonganak, mint mi itt Aradon. Könyve nem kíván az olvasótól szakismeretet, hanem érdekesen, egyszerű olvasmány keretében tárgyalja meg egyrészt a mai testkultura, másrészt a művészi értékű tánc művészetét, a mozgások ritmusát, az élet ritmusát. Ir a gyerekről, a kövérségről, az asszonyról, megtárgyalja a helyes légzést. Dr. Goldschmidt Lipót aradi gyermekorvos szakavatott cikke és Gallas Nándor timisoarai szobrász előszava szépen simulnak a tartalomhoz. Huszgvönyörű kiállítású fénykép-kliéé tarkítja ezt a művészi értékű könyvet. (=)

„Minerva” december 5-iki műsora délutánra jegyek válthatók Sándor könyvkereskedésében. Tagoknak, valamint most beiratkozónak diátalan.

Az első Kőlcsey-zsur. Városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg az aradi Kőlcsey-Egyesület szezonnyitó hétfői, december 6-iki zsurja iránt. A rendkívül ötletesen és sokoldalúan összeállított program nagyszabású művészeti élményt és kellemes szórakozást ígér azoknak, akik az igazi nemes kultúra rajongói. A műsort dr. Prohászka László prólogja nyitja meg, majd Na... Dániel övnyörű novellájának felolvasása követke-

zik. Érdekességszámba megy Zöldhelyi Annának, a népszerű aradi primadonnának szereplése, aki ismert elsőrendű művészetével több székely népballadát énekel. A közönség előtt való zeneszerzés káprázatos ötletszerűségét dr. Cornelius Walthert, az aradi Filharmonikus-egyesület kitűnő karnagya mutatja be zongorán. A modern költészetet Seidner Imre lírai versei reprezentálják, amelyeket Szakách-Vajda Mária szavaival, Seidner Imre egyik versét,

amelyet Komlós Elemér, az ismert zeneszerző zenésített meg, Borovszky Oszkár, a városi színház kiváló bonvivánja énekel el. A Kőlcsey-zsur egyik Aradon az újszerűség erejével ható száma, „A film, mint tömegművészet”-ről elmondandó előadás, amelyet Schauer Aladár tart. Ennek keretében mutatják be a közönségnek a VI. felvonás 2. jelenet felvételét, ami a filmkészítés kulisszatitkaiba világít be.

Rendkívül érdekes memoárok vannak készülóban

Berchtold Lipót gróf, a világháború gyászos emlékeztető külügyminisztere emlékirataiban igazolni akarja magát és polemizál Hegedüs Loránttal. — Stefánia főhercegnő, a volt trónörökös néhai Rudolf trónörököséről, első férjéről és Vilmos excsászárról akar intimitásokat nyilvánosságra hozni.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől). A világháború befejezése után felvirágozott a memoár-irodalom. Ugy a győztes, mint legyőzött országok államférfiai és generálisai kötelességüknek tartották inkább önmagukkal, mint megszenvedett népeikkel szemben, hogy megírják visszaemlékezéseiket és a történeteket saját személyük és cselekedeteik igazolása érdekében állítsák be. — Most, értesüléseink szerint, Berchtold Lipót gróf, a világháború kitörésének szomorú emlékeztető külügyminisztere van elfoglalva memoárjainak leírásával. Berchtold gróf emlékirataiban tisztázni akarja magát ama vád alól, hogy őt terheli a világháború kitörése és polemizálni fog Hegedüs Loránttal, aki egyik budapesti lap hasábjain több ízben megtámadta és avval vádolta, hogy Tiszát is ő kényszerítette a Szerbia elleni ultimátum elfogadására. Berchtold gróf emlékiratai a jövő nyáron jelennek meg.

Lónyay Elemér hercegnő, az egykori Stefánia trónörökös némemoárja újév után kerülnek nyilvánosságra egy müncheni cég kiadásában.

Néhai Rudolf trónörökös özvegye memoárjainak tulajdonképpen már szeptemberben kellett volna megjelenniük, azonban néhány Habsburg-főherceg igyekezett rábírní Stefániát arra, hogy bizonyos részleteket töröljön. Ez az oka a megjelenés elhúzódásának. Közben azonban megjelentek a tavalyl elhunyt Kóburg Lujzának, a hercegnő nővérének emlékiratai, amelyekben szó esik Rudolf trónörökös haláláról: a mayerlingi tragédiáról is. Mivel Kóburg Lujza közléseit Stefánia főhercegnő téveseknek tartja, elhatározta, hogy nem enged a befolyásnak és visszaemlékezéseit eredeti, őszinte fogalmazásukban kiadja.

Az összes személyiségek, a kik be voltak avatva a mayerlingi titokba, már a föld alatt pihennek. Ferenc József, Erzsébet királyné, Vetsera báróné, Baltazzi gróf, Stockau gróf, Kóburg Fülöp herceg, Hoyos gróf és Brattisch kocsis már mind meghaltak, Stefánia volt trónörökös né az egyedüli, aki még él. Azok, akiknek alkalmuk volt betekinteniök a saját alatt levő emlékiratokba, azt állítják, hogy a hercegnő szokatlan nyíltsággal írja meg szerencsétlen férjének szerelmi életét

és levelek alapján végkép leleplezi a mayerlingi tragédia titkait.

Stefánia főhercegnő emlékiratai politikai szenzációkat is tartalmaznak Rudolf trónörökös ma-

gyarországi terveiről és titkos megállapodásairól II. Vilmos excsászárral és más német fejedellemmel. (sz. p.)

Szenzációs ítélet az aradi görög-katolikus palota ügyében.

A bucuresti-i semmitőszék visszalátta a palotát Fenyves aradi építésznek.

(Arad, 1926. december 2.) Rendkívül érdekes aradi vonatkozású perben hozott megsemmisítő döntést az elmúlt napokban a bucuresti-i legfelsőbb törvényszék. Mint ismeretes, az aradi görög-katolikus egyházközség az elmúlt év május elsején a lugosi járásbírórság, illetve a lugosi törvényszék ítélete alapján birtokába vette a Deák Ferenc- és Weitzer János-uccákra nyíló ugynevezett görög-katolikus palotát, amelynek eddigi tulajdonosa, illetve haszonélvezője Fenyves Károly aradi építész volt. A hatalmas, gyönyörű palotát ugyanis Fenyves Károly, a görög-katolikus egyházközséggel történt ama megállapodása után építette 1912-ben az egyházközség telkére, hogy husz évig minden haszonélvezet az övé lesz, azonban az első tíz év után az egyházközség megválthatja a bérpalotát. Az első tíz év után, 1922-ben a megváltásra vonatkozólag meg is indultak a tárgyalások az egyházközség és Fenyves Károly között, azonban eredményre nem vezettek s így az egyházközség a bérpalota átadása végett pert indított Fenyves Károly ellen.

Elsőnek a lugosi járásbírórság döntött a rendkívül érdekes perben s ítéletében elmarasztalta Fenyves Károlyt. Felebbezés folytán a lugosi törvényszék elé került az ügy, amely helybenhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét s ennek az ítéletnek az alapján aztán 1925. május elsején a görög-katolikus egyházközség át is vette a bérpalotát, amelynek minden jóvedelmét azóta élvezi.

Fenyves Károly a ránézve rendkívül sérelmes ítélet ellen dr. Xené Constantin volt miniszter és Oanea Cornel képviselő, bucuresti-i ügyvédek útján semmisségi panaszt nyújtott be a Curte de Casatiehoz, amely aztán a napokban hozta meg döntését s amely szerint megsemmisíti az alsóbbfoku bíróságok ítéletét és a bérpalotát Fenyves Károly tulajdonába itéli vissza a szerződésben kikötött határidő lejártáig. A legfelsőbb semmitőszéknek döntését

bucuresti-i ügyvédei táviratban közölték Fenyves Károlyval, aki munkatársunknak egyébként az ügy állásáról a következő információkat adta:

— A Curte de Casatie nem hozhatott más döntést, mint azt, hogy a bérpalotát a szerződés értelmében 1931. májusáig az én haszonélvezetembe ítélte vissza. Érdekes azonban, a megsemmisítésre az szolgáltatott okot, hogy a legfelsőbb semmitőszék úgy a lugosi járásbírórságot, mint a lugosi törvényszéket illetéktelennek mondotta ki az ez ügyben való ítélet-hozatalra. Kimondja egyébként még azt is a semmitőszéki határozat, hogy a bérpalota jóvedelmére való jogfolytonosságom csorábitatlan s ennek folytán az egyházközség pénztárába 1925. május elseje óta befolyt minden bérjövövedelem engem illet. Erre vonatkozólag temesvári ügyvédem, Wiener Móricz dr. már értesített is, hogy a befolyt bérjövövedelem kiutalása és az objektumok kezelésében való átadása végett intézkedett s egyben azt is tudomásomra hozta, hogy a semmitőszéki határozat szerint a görög-katolikus egyháznak kell viselnie a tetemes perköltségeket is.

Rádó-műsor.

Péntek, december 3. Wien—Grác. 16.15. Régi jó operetek, énekhangverseny. — 19. A bécsi Konzerthausgesellschaft hangversenye. — Münster. 20. A Händel-társaság estje, utána hangverseny. — Zágráb. 20.30. Kamarazene. — Pozsony. 17.30. Keringő est. — 19. Moziczena. — Milano. 16.30. Jazz-band. — 20.45. Hangverseny a budapesti Trió közreműködésével. — Breslau. 19.35. Der Widerspanstigen Zähmung, vígopera. — Prága. 20. Daphnis és Cloe, Offenbach-operette. — Stuttgart. 20.15. Énekhangverseny, utána anekdota-est. — Frankfurt a. M. 20.15. Operaest. — München. 20. Vidám-est. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 11. Antalffy zongorahangversenye. — 12.25. Sárossy Andor énekhangversenye. — 18. Cigányzenc. — 20.30. Bartók Béla hangversenye Basilldes Maria közreműködésével. — 21.30. Kamarazene.

H I R E K.

Képviselő és rendőrtanácsos pöre.

Budapestről jelenti tudósítónk: Az itélőtábla ma tárgyalta le Jankovich-Besan gróf volt nemzetgyűlési képviselő bűnpörét, aki tavaly egy bárban Zakariás rendőrtanácsos sapkáját egy affér alkalmával leütötte, mert ez sértő magatartása miatt nem fogott vele kezét. A törvényszék annak idején három havi fegyházra és politikai jogainak elvesztésére ítélte a gróft. A tábla ma a büntetést leszállította három napi fegyházra és a politikai jogvesztést mellőzte. Enyhítő körülménynek vette, hogy az inzultus egy átmulatott éjszaka után, hajnalban történt és hogy a vádlott egy vélt sérelem izgalmaiban követte el a cselekményt.

— **Borus, havas idő várható.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Az oroszországi depresszió elvonult és helyét az északi hideg nagy légnemű foglalta el. Az Atlanti Óceán felől is közeledik egy nagy nyomású terület, mely az elsőkélyes nyugati depressziót a Földközi-tenger vidékére szorítja le és az izlandi minimumot sem engedi előbbrejutni. Hazánkban borus vagy ködös idő uralkodik. — Időprognózis: Jobbára borus idő, lecsapódásokkal és lényegtelen hőváltozással.

— **Több száz falusi iparos vonul fel az aradi iparos-kongresszusra.** A vasárnap tartandó aradi iparos-kongresszus bizottságához tömegesen jönnek a csatlakozások az egyes aradmegyei iparosközségektől. A kongresszusra a jelek szerint az aradi iparosságon kívül többszáz vidéki iparos vesz részt. A kongresszust előkészítő bizottság már elkészítette a tárgy sorozatot is, amelynek kapcsán az aradi iparösszövetség elnökein, Zima Tibor volt képviselőn és Reinhart Gyula szindikátusi elnökön kívül Cottoiu Romulus dr., Gabos Jenő dr., Moskovitz Izidor és Hollinger Péter, a temesvári Eisenring elnöke tartanak előadásokat az iparosság hitelkérdéséről és más aktuális problémákról.

— **Előnyomulnak a kínai vörös csapatok.** Pekingből jelenti: A vörös csapatok előnyomulása folytan a kantoni kormány Vu Csangba helyezte át székhelyét.

— **Ford beszüntette az autógyártást.** Newyorkból jelenti: Ford két őriást autógyárában elrendelte a gyártás teljes beszüntetését. Az üzemszünetet, amely január másodikáig tartani, azzal indokolják, hogy lefáradt készítenek. Az igazi ok azonban az, hogy ma már Amerika elérkezett az autógyártás területén a felvevőképesség maximumához. Ezért Ford most ideiglenesen teljesen beszüntette az üzemeket, miután már előbb a hét öt napjára korlátozta a gyártást.

— **Magyar írók védelme Romániában.** Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától. Ma érkezett a külügyminisztériumhoz az okirat, amely beszámol arról, hogy Románia október közepén csatlakozott a berni egyezményhez és január elsejétől a legteljesebb védelemben részesíti Erdélyben és a régi királyságban a magyar írók műveit.

Szombaton érkezik haza Mária királyné

Nagy előkészületek az ünnepélyes fogadtatásra.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Párisból érkezett jelentések szerint Mária királyné, Ileana hercegnő és Miklós herceg társaságában tegnap este 10 óra 50 perckor a Simpsonnal elutazott. A pályaudvaron

ugyanazok a személyiségek jelentek meg a királyné tiszteletére, akik előző napon fogadták. Mária királyné szombaton délelőtt 11 órakor érkezik a fővárosba. A pályaudvaron a kormány tagjai és a bucaresti asszonyok kiülöttsége fogadja az uralkodónőt.

Afrikába viszik a bánáti svábokat

A bánáti svábok Abessziniába való telepítése érdekében akció indult Bécsben.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Bécsben a bánáti sváboknak tekintélyes egyesületük van, amelynek tagjai a Bánáthól ideszármazott svábok. Az egyesület tagjainak száma többszázra nőtt és igen sokan közülük előkelő társadalmi pozícióval rendelkeznek. A bánáti svábok bécsi egyesülete állandóan fenntartja az összeköttetést Temesvárral és a Bánát többi sváb városaival és községeivel. Néhány év előtt a bécsi egyesület közreműködésével többszáz bánáti sváb vándorolt ki Kanadába és a délamerikai köztársaságokba.

Most a bécsi egyesület újabb kivándorlási akciót indított meg, amelynek az az érdekessége, hogy **ötezer bánáti svábot akarnak Abessziniába telepíteni.** A vál-

lalkozás kezdeményezői azt ígérk, hogy minden bevándorló száz hektár földet és három benschülötet kap jobbágyként. A jobbágyok kötelesek ingyen házat építeni a bevándorlóknak, részt venni a föld megművelésében és ezenfelül még évi adót is fizetni.

Mivel igen valószínű, hogy a jöhiszemű egyesületi vezetők mögött kivándorlási ügymőkök húzódnak meg, a temesvári sváb vezeték helyesen temék, ha utána járnának a dolognak, mielőtt még a toborzás megkezdődik. Bécsi lapok szerint ugyanis a terv megvalósítása már igen előrehaladott stádiumban van és a kezdeményezői legközelebb már elutaznak a Bánátba, hogy összetoborozzák az expedícióhoz szükséges ötezer résztvevőt.

— **Elhalasztották a magyar-román döntőbírók ülését.** A magyar-román vegyes döntőbíróknak november 29-én kellett volna Párisban megkezdnie ülését. — Az ülések napirendjén egyes magyar állampolgárok Erdélyben fekvő ingatlanainak a román agrárreform keretében történt kisajátítása miatt a román állam ellen megindított perek szerepeltek. Mint Párisból jelenti, a tárgyalások megkezdését a bíróság román tagjának hirtelen megbetegedése következtében december 15-ére halasztották.

— **Gyéren jelentkeznek a választók Aradon.** Tegnap délelőtt óta folyik a jelentkezés az aradi városháza 102-es szobájában, ahol a választók pótljegyzékét állítják össze. A tegnapi és a mai nap folyamán csupán huszan jelentkeztek és így már előrelátható, hogy a mostani tempót véve alapul, mi fog történni. Ha a jelenlegi tempóban folyik a jelentkezés, a kitűzött határidőre a sok ezer kimaradt választóból legfeljebb 2—300 kerülhet be a lista.

Férfi ruhák
legszebb kivitelben készülnek:
Gross és Rendynél
Arad, uj Neuman-ház. 10892

— **Megalakult a görög nemzeti kormány.** Athénből jelenti: A pártvezetők közt a nemzeti kormány alakítására folytatott tárgyalások sikerrel jártak. Miniszterelnök Zaimis lett, pénzügyminiszter Kagandaris, belügyminiszter Tsaldaris, külügyminiszter Mihalocopoulos, földművelésügyi miniszter Papanastaziu és közlekedésügyi miniszter Natesas.

— **Olasz-albán barátsági szerződés.** Belgrádból jelenti: Tiranában tegnap aláírták az olasz-albán barátsági egyezményt.

— **Házkutatás a bucaresti zsidó intézményeknél.** Bucarestből jelenti: A katonai ügyészség ma házkutatást tartott az Uniu-neva Evreilor Romani, a zsidó hitközség és más zsidó intézmények irodáiban.

Gross és Rendy
uriszabók angol szövet
különlegességek raktára.
ARAD, UJ NEUMAN-HÁZ.

— **Nagy köd Budapesten.** Budapestről jelenti: Ma délelőtt nagy köd uralkodott a magyar fővárosban. A köd és a szakadó eső folytán a villanyáram szolgáltatása két órára megszakadt.

— **Karácsony után kerül forgalomba a pengő.** Budapestről jelenti: December 27-én kerül forgalomba Magyarországon a pengő.

— **Öngyilkosság a Hegyalján.** Vuculescu Vazul 70 éves solumosi lakos ma reggel öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. Érdekes, hogy rövid egymásutánban ez már a harmadik öngyilkosság a kis hegyaljai községben.

— **Uj higiénikus tisztogatási eszköz Romániában.** A higiena szempontjából különös fontossággal bíró tisztogatási eszköz most bevezetést Romániában. Ez a cikk az „Utilitas” kefe, egy sajátos találmány, amely mint tisztogatási eszköz, praktikus kezelési és használati módjánál fogva nélkülözhetetlen a lakások, de főként kórházak, szanatóriumok, szállodák és intézetek tisztántartásánál. Az „Utilitas” kefe olyan találmány, amelyet érdemes, de mégis egyszerű szerkezeténél fogva nyolcféle alakban lehet használni, más formában a képekénél, másként a divány vagy ágyak alatt, másként a párkánál, majd megint más formában a szo-

ba sarkánál, menvezetők, falnál, bútornál és másként az ajtó felett. A legalaposabb porolás végezhető vele és elmesés szerkezetével minden eddigi takarítóeszközt messze felülmúl. Romániában kizárólag Nagyváradon, a Szarovenszky-ucca 13. szám alatt, az „Utilitas”-gyár gyártja. A gyár egy másik praktikus találmányt, a kicserélhető keféjú lábtörölt, speciális parketta-kefét és autólábtörölt is gyárt. Főlerakaf Erdély részére: Hegedűs Antal Arad, Str., Sinagoga 4.

— **Cecelyné nagy Mikulás-estélye a Központiban.**

— **Az Acsev. közgyűlése.** Az „Acsev. részvénytársaság” szombaton, 1926 december 4-én délelőtt 11 órakor tartja nagyjelentőségű közgyűlését Aradon az Acsev-palota II. emeleti üléstermében.

Báli idényre legelegánsabb frakk és smokingok készülnek
Gross és Rendynél
Arad, uj Neuman-ház.

— **Themes új tánckurzust kezd dec. 6-án a városligeti kioszkban.**

— **Béreljen Kerpel könyvtárban!**

— **H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor (Sz. Pál-ucca) tánciskolájában december hó 7-én kezdők részére új táncoklon kezdődik.**

Százmillió

Ékszerablás Budapesten

Olaszországba szökött a család ékszerügynek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Vágó József budapesti ékszerügynek közel egy millió líráért hátrahagyásával megszökött Budapestről. Vágó szökése előtt Adler Miklós Dorottya-uccal ékszerészről egy százmillió értékű gyöngysort vitt el, azzal, hogy eladja, majd Boritékbazárba, lepecsételve, visszahozta. Adott az ékszerésznek mástól milliót mint előleget, egyben kijelentette, hogy maradjon letétben az ékszer, amíg az új tulajdonos ki nem fizeti. Néhány nap múlva Adler felbontotta a boritékot és mezdöbbenve látta, hogy abban egy mindössze hatvan ezer korona értékű hamisítvány van. Feljelentést tett Vágó ellen, aki ellen később újabb hat büntvált feljelentés érkezett be. Többek között egy budapesti részvénytársaság igazgatója 200 millió elstikkasztásával vádolja. A nyomozás megindult, de Vágó holléte nem sikerült felfedezni.

Ma Adler ékszerész levelet kapott Olaszországból Vágótól. Leveleiben bocsánatot kér megkárosításáért, visszaküldi a zálogcédulát és kijelenti, hogy amint pénzhez jut, megtéríti a kárt. Azt írja még, hogy kellemetlen anyagi ügyel miatt szökönie kellett Budapestről és ezért huszmillióért elzalogosította a gyöngysort. A rendőrség körözöként adott ki Vágó ellen.

Királykérdés

Magyarországon.

Horthy és Bethlen József főhercegnél.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Horthy Miklós Magyarország kormányzója ma Bethlen István gróf miniszterelnök társaságában elutazott József főherceg bányai birtokára vadászatra. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a látogatásnak, amelyet Bethlen Debrecenben mondott beszédével hoznak összefüggésbe. Ebben a beszédben a miniszterelnök ugyanis kijelentette, hogy a királykérdést a most következő parlament intézi végleg el. Az Esti Kurir biztos forrásból tudja, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök a parlamentben a szabad királyválasztás irányában tesz javaslatot. — Hír szerint Albrecht főherceg lenne a miniszterelnök királyjelöltje, ami ellen a hivatalos legitimisták, Apponyi és Andrássy előreláthatólag vehemensen fognak tiltakozni.

Sikkasztásért — tíz nap

Tárgyalás az aradi törvényszéken.

(Arad, 1926 december 2.) Érdekes sikkasztási ügyben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék Tamásdan-tanácsa. Mint már annak idején részletesen megírtuk, Burlac Alexandru aradi kereskedő még 1922-ben feljelentést tett a rendőrségen volt alkalmazottja, Costica Purcariu-Petrescu ellen, akit azzal vádolt, hogy egy írógépet jogtalanul eltulajdonította. A rendőrségi vizsgálat alkalmával Petrescu azzal védekezett, hogy Burlacnétól ugyan javítás végett vette át az írógépet, később azonban azért tartotta vissza, mert főnöke állítólag adósa maradt s ezért kijelentette, hogy az írógépet csak az erőszaknak engedve szolgáltatja vissza. — Ugyanebben az időben lopás címén is feljelentést tett Burlac Petrescu ellen, azzal vádolva őt, hogy nagyobb mennyiségű falmát lopott el az üzletből. — Az ügyészi vizsgálatnál egyesítették a két ügyet, amelyben aztán ma tartották meg a főtárgyalást. A törvényszék a lopás büntetése alól bizonyíték hiányában felmentette, a sikkasztás elkövetésében azonban bűnösnek találta Costica Purcariu-Petrescut, akit ezért 10 nap elzárásra ítélte.

SPORT.

O A Pellegrini vívóiskola növendékei vasárnap délután a vívóteremben házi kardversenyt rendeznek. Tekintve, hogy Aradon már régen volt vívóverseny, a vasárnapi háziverseny nagy érdeklődésre tarthat számot. A versenyen Arad összes nevesebb kardvivói indulnak.

Kihallgatásokat tart a király

Egy francia orvosprofesszor érkezik az uralkodó újabb megvizsgálására.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Párisi jelentések szerint Hartmann hírnéves radiológus, akit Ferdinand király betegségének újabb konzultálása végett hívtak Bucurestibe, tegnap este már elindult Párisból. Bucuresti-i sajtóköri körökben élénk feltűnést keltett, hogy a budapesti Est-lapok kiküldték Bucurestibe Pásztor Árpádot, a kitűnő magyar újságíró, hogy személyes tapasztalatai alapján számoljon be a romániai helyzetről. A kiküldött tudósító első távirata tegnap érkezett Budapestre és az a következőképp hangzik:

— A nyugalom általános, a király betegsége nem olyan ko-

moly, mint azt a világsajtó híresztelte. A politikai helyzet normális, minden állami és községi hatóság szabályosan működik. Meggyőződtem arról, hogy szerte a világon Romániról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Ezek a rémhírek rendkívül sok újságíró, csodították. Ide, francia, angol, német és olasz lap tudósítókat, akik azonban már az első nap láthatták, hogy nyugtalanságra nincsen ok.

Bucuresti-i tudósítónk jelenti különben, hogy a király holnap a szokásos formák között kihallgatáson fogadja az új spanyol követet, aki átnyújtja akkreditáló levelét.

Aradi orvosok autóbalesete.

Felborult az őket vivő autó Pancota közelében.

(Arad, december 2.) Szerencsésen végződő baleset történt ma délelőtt egy aradi autóval, amelyben dr. Moga Cornelia és dr. Kardos Géza aradi orvos ült feleségével. Dr. Moga és dr. Kardos Pancotára indultak dr. Werner Miklós ottani orvos meglátogatására, aki tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett. Musca és Pancota között robogott az autó a sofőrrel és három utasával, amikor a közeli kanyarulatnál feltűnt egy szeker, amely egyenesen az autónak hajtott. A

sofőr ki akart térni a már közvetlen közelébe ért kocsira, amelynek lovai azonban megvadultak és a gépkocsi felé vágattak. A sofőr, hogy a karambolt elkerülje, merész fordulattal letért az országútról. Az autómobil a gödrös talajú mezőn felfordult és utasai kiestek belőle. Szerencsére azonban egészen jelentéktelen horzsolásokat szenvedtek, úgy, hogy a kiállott rémületen kívül egyéb bajuk nem történt. A felfordult gépkocsit rendbehozták és rövid késéssel folytatták útjukat Pancota felé.

Aradi gyerekszínészek Temesváron.

Nagy sikerrel járt a kisművészek expedíciója.

(Arad, december 2.) Ma délelőtt 11 óra tájban furcsa élelenség támadt a színház előtt, a színészbemjáró környékén. Egy autóbusz állt a nagy mozgalom középpontjában, egy zöld autóbusz, amelyre, noha már zsúfolva volt belül utasokkal és különböző nagyságú csomagokkal, még mindig újabb és újabb hölgyek igyekeztek felszállni. Érdekes is volt a zöld autóbusz utasgárdája. Csupa apró, szőszke, barna gyerekből állott, akiknek arcán ott pirosodott az eljövendő lehetőségek izgatma. Az uccán, az autóbusz körül pedig felmöttek egész serege csoportosult: főleg az izgatott, kis utasok mamái, akik ugyancsak igyekeztek, hogy bejussanak az autóbuszba, nem nagy sikerrel. Közben pedig Faludy apó dirigált, rendezkedett, parancsolgatott.

Kiderült a rejtelem. Az aradi gyermekelőadások szerelői voltak az autóbusz utasai. A bájos gyermekművészeket ugyanis — mint megírtuk — meghívták Temesvárra egy előadás megtartására és ennek a meghívásnak tett ma eleget az együttes. Ezért volt

a színház mellett a nagy mozgalom, meg a zöld autóbusz.

— Így nem lehet menni — hangzott egyszerre csak Faludi intó hangja. — Mindenki le!

Nosza leszálltak az apróságok a tulterhelt és megrohant autóbusról és megkezdődött az elhelyezkedés. A baj az volt, hogy az összes mamákat, akik jelentkezők az utazásra, nem bírta el az autóbusz, mire abban állapotok meg, hogy három mama és J. Benkő Gizi lesz a kísérő az utra. A többi mama és hozzátartozók pedig vonaton mennek Temesvárra. Így aztán felszállt a három kisművészt kísérő, J. Benkő Gizi, aki a gyerekek táncait tanította be, Faludi Károly, az előadás rendezője s a zöld autóbusz nagy töffögéssel nekivágott útjának a tavaszos meleg decemberi délelőttön. Mentek Temesvárra, diadalt aratni.

Ma délután játszottak az aradi gyermekszínészek Temesváron: a Mária grófnőt adták elő. A zsúfolt nézőtér meleg szerelettel fogadta a pöttöm-művészeket s játékaik nyomán szinte szímet nélkül zugott a taps. Nagy-nagy sikert arattak a kis aradi művészek Temesváron is, különösen Küri Klárit és a kis, pompás tehetségű Bérczi Gyurkát halmozta el a közönség tetszése minden jelével.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM 151.

Merénylet

a japán trónörökös ellen

A Petit Parisien jelenti tokiói angol forrásból: Egy buddhista lelkes tőrrel a kezében be akart hatolni a trónörökös kocsjába, hogy meggyilkolja. A lelkeszt kísérete közben letartóztatták. Japán hivatalos helyről viszonyítva ezt jelentik: A Himikiti régensherceg ellen megkísérelt merényletről szóló hír alaptalan. E híresztelésre valószínűleg az adott okot, hogy hétfőn a régenshercegnek egy férfi kérvényt akart átnyújtani, amely a kormány állítólagos korrupciójáról szól. A rendőrség a kérvényezőt megakadályozta a kísérlet végrehajtásában s mielőtt behatolhatott volna a régensherceg kocsjába, letartóztatta.

Vasárnap

nagy gyermek matiné

az aradi Apollóban

MOZI.

xx Ave Mária csodálatos előzőlt csendülnek fel Róna Dezső operatőres interpretálásában az aradi Apolló mozgószínház minden előadásán. Langerlőf Zelma leghatalmasabb regényének nyomán készült monumentális film: Gösta Berling van műsoron, mely egy pap életének megrázó részleteit tárja a néző elé. A kétrészes képet egyszerre vetíti az aradi Apolló és ezért az előadások fél 5, 7 és fél 10-kor kezdődnek.

xx Ma este utoljára vetíti az aradi Uránia a „Reklám-tündér” című nagyszerű vígjátékot, melynek főszerepét Corinne Griffith alakítja. A kép Amerikában játszódik le és minden jelenete derűt és kacajt fakaszt a nézőn. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Vasárnap nagy gyermek matiné az aradi Apollóban.

2 ségtelen

hogya

5 letes hirdetés

6 hatós

eredményt hoz!

Omár oroszánia nagy kalandor film az aradi Uránia legközelebbi műsora.

10%-os áreszállítás a „DERBY“ cipőüzletben

Piața A. Ianou (Szabadság-t.) 17. A lej emelkedése folytán az összes raktáron levő és talpba vésett gyári szabott árainkat

Kérjük kirakati áraink megtekintését!

10%-al leszállítottuk.

Kérjük kirakati áraink megtekintését!

KÖZGAZDASÁG.

Nagy borkereslet Aradhegyalján

Külföldi kereskedők vásárolják a hegyaljai bort.

(Arad, december 2.) Az utóbbi napokban igen érdekes változások észlelhetők az aradi és aradmegyei borpiacon. Több külföldi borkereskedő és ügynök érkezett Aradra, ahol komoly tárgyalásokat folytatnak nagyobb mennyiségű bor vásárlására. Az élelérdeklődés oka az alábbi körülményekben rejlik:

Tudvalelvő, hogy a Hegyalja idejéig termése-minőség tekintetében oly elsőrangú, hogy évtizedek óta nem volt hasonló termés. A hegyaljai bor az ideig 14—15 maligános, míg ezzel szemben az ára igen alacsony maradt. A körülötte levő külföldi államokban a bor ára, lejjre átszámítva, literenként körülbelül 25 lej, nálunk azonban ennél jóval olcsóbb. Így történt, hogy a külföldi borkereskedők figyelmébe erősen Arad-Hegyaljára irányult és több budapesti, csehszlovák és más külföldi bormagykereskedő érkezett Arad-

ra, hogy a Hegyalján nagyobb vásárlásokat eszközöljenek. Az itt vásárolt borokat főleg Ausztriába, Lengyelországba, Magyarországra és Csehszlovákiába szállítják. A kereslet megelégedésével előreláthatólag igen természetesen nagyobb borhosszra áll be és valószínű, hogy a romániai árak, legalább is bizonyos mértékben, nivellálódnak fognak a környező külföldi államokbeli árakkal. A külföldi kereskedők részint az aradi ügynökök útján, másrészt a helyszínen már nagyobb mennyiségeket kötöttek le és valószínű, hogy a következő napokban még tömegesebb nagyobb kötések. Természetesen, hogy a szőlőbirtokosok nagy örömmel üdvözlők a jelentkező külföldi vásárlókat, mivel így reményük nyílik arra, hogy a szőlőjükké és annak megfelelő kezelésébe fektetett összegüknek legalább egyrésze megtérül.

Zürichben 2.70, Párisban 13.85 a lej.

Helyi valutaárak. (December 2.) Pénz: Márka 45, dollár 187, francia frank 6.70, cseh korona 5.40, magyar korona 385, dinár 3.10, osztrák schilling 26.50, svájci frank 36.50. — Áru: Márka 46, dollár 190, francia frank 7, cseh korona 5.60, magyar korona 370, dinár 3.30, osztrák schilling 27, svájci frank 37. **Kifizetések:** Berlin 46, Amsterdam 73.30, Newyork 192.25, London 936, Páris 7.45, Milánó 8.35, Prága 5.72, Budapest 368, Zágráb 3.42, Bécs 27.18, Zürich 37.20. Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdényítés. (December 2.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.30, Newyork 518.37.50, London 2514, Páris 19.45, Milánó

22.15, Prága 15.35.50, Budapest 72.62.50, Zágráb 9.15, Bécs 73.12.50, Bucuresti 2.70, Varsó 57.50.

Zürichi tőzsdézárlat. (December 2.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.30, Newyork 518.37.50, London 2513.75, Páris 19.60, Milánó 22.15, Prága 15.35.50, Budapest 72.60, Zágráb 9.15, Bécs 73.12.50, Bucuresti 2.70, Varsó 57.50.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (December 2.) **Kifizetések:** Páris 7.20, Berlin 45.90, London 937, Newyork 193.25, Milánó 8.32, Zürich 37.30, Bécs 27.30, Prága 5.74. — **Valuták:** Napoleon 780, márka 45, léva 1.40, török líra 0.95, angol font 950, francia frank 7.15, svájci frank 37, olasz lira 8.15, drachma 2.40, dinár 3.40, dollár 195, lengyel zloty 23, osztrák schilling 28, magyar korona 28, cseh korona 5.70.

= Céghivatali hírek. Az aradi törvényték céghivatala közli, hogy Rossi Rudolf olaszországi illetőségű, jelenleg aradi cérnagykereskedő a Piața Catedralei (Tökölly) téren létesített cérna-import lerakatának cégbejegyzését kérte.

Mielőtt butort vásárol, tekintse meg
Bruckner butorgyár raktárait
Arad, Str. Ghilba Birta 16. 16768
Cégtulajdonos: VAJNA ADOLF.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Antiszemita-zavargások Jasiban és Bucurestiben.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata). A jassi-diákkongresszus ma délután véget ért. A kongresszusról távozik a bucuresti-i, csernovitzi és kisenevi vonatokon utaztak el. Mind a három vonaton sorozatos antiszemita tüntetések történtek. A hazautazó diákok nemcsak a zsidó utasokat, hanem azokat a keresztényeket is, akiket zsidóknak néztek, megtámadták s

véresre verték. Az antiszemita tüntetés ma Bucurestiben is felhangzott. A Fundatia Carol-palotában Lunginescu és Vlătara egyetem tanárok kurzusán egy csapat diák megjelent és sorra igazoltatta, majd véresre verte a zsidó hallgatókat. A tüntetés az uccára is kiterjedt és a Calea Victoriei a diákok a zsidó járőreket súlyosan inzultálták. A rendőrség vetett véget a tüntetésnek.

LEGUJABB

Merénylet a spanyol király ellen.

Madridból táviratozzák: A katonai ügyészség ma letartóztatt két gyanús embert, akikről azt hiszik, hogy merénylet akartak elkövetni a király és De Rivera ellen. A letartóztatottak beismerték, hogy ők gyilkolták meg Sol de Villa baborost.

Éjjel 12 órakor érkezett jelentések a következőket közlik a megírsult merényletről:

A spanyol hatóságok nagyszabású merénylettervnek jutottak nyomára, amelynek kivitelét sikerült az utolsó percben megakadályozni. A katalónok merénylőlettervét egyes hírek szerint a véletlen, mások szerint árulás juttatta a hatóságok tudomására. Igen sok embert letartóztattak. A Chicago Tribune jelentése szerint a spanyol rendőrség négy szindikalistát is letartóztatott, a kiknél bombákat és kézigranátot találtak. A szindikalisták megakarták ölni Alfonz királyt és Rivera diktátort és bevallották, hogy 1924-ben részt vettek Sol de Villa baboros és később Guis bankár meggyilkolásában. A hatóságok folytatják a nyomozást az alighanem egymással összefüggésben álló merényletterv valamennyi részeseinek kézrekerítésére.

Megölték egy orosz szovjetvezért.

Moszkvából jelentik: Loguffet, a harmadik internacionale végrehajtó bizottságának tagját ma meggyilkolva találták a moszkva—leningrádi vonaton.

Gyilkos anya.

Megölte újszülött gyermekét.

(Arad, 1926. december 2.) A bukott leányok szomorú kálváriáját járta végig Grozescu Joana feltört leány, aki cselédi sorban szolgált Rácz Iustin világiosi kereskedőnél s tegnapelőtt született gyermekét megfojtotta.

Grozescu Ioana egy évet ezelőtt került faujából Világosra s rövidesen szerelmi viszony kezdődött közté és Gad Tódor 15 éves mindenesfű között. És a szerelemnek gyümölcse lett. Tegnapelőtt hajnalban a legnagyobb titokban egy fiúgyermeknek adott életet Grozescu Ioana. A szerencsétlen fattu azonban az életével lakolt az anyja szegvéneért. Grozescu Ioana nyomában a szülés után két kezével átszorította a csecsemő nyakát és csak akkor engedte ki a világot amikor gyermeke már halott volt. Ekkor értesítette a gyermek apját, Gad Tódort, aki a sötétben az udvaron ásta el a halottat.

Bűnük azonban nem maradt titokban. Még aznap délután a sertesek kitudták a földből a sietve eltemetett szerencsétlen gyermeket s a bestiális szülők tettéről a csendőrség is tudomást szerzett és nyomban letartóztatta Grozescu Ioanát, akit az aradi ügyészségre kísérték be. A bűnös anyát Gitta főügyész-helvetes hallgatta ki. Grozescu Ioana nagybeteg, halottápadtari mondta el a gyilkosság részleteit s zokogva ismételte, hogy a gyermeket azért kellett eltennie láb alól, mert máskülönben világgá üdözték volna csúfságával. A gyermekgyilkos cselédleányt letartóztatták.

Az aradi Urániában

ma utóljára

Reclam tündér

vigjáték.

Főszerepben:

CORINE GRIFITH.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 órakor kezdődnek.

AZ ARADI APOLLOBAN MA

Lagerlöff Zelma híres regénye 2 részben

Gösta Berling

Mindkét rész egyszerre bemutatva.

Minden előadás RÓNA DEZSÓ a közkedvelt baritonista énekel.

Az előadások kivételesen 1/2 5, 7 és 1/2 10 órakor kezdődnek.

Na gy karácsonyi vásár! Női és gyermek télikabátokban Mélyen leszállított árak!

Győződjön meg saját érdekében utólagról, hogy versenyképességéről minden vevő egy szép ajándékot kap

Iulia PLESZ Gyula

Központi ruhanagyáruházban Arad, Str. Colonel Piriei 5. (Vörösmarty-ucca) A színház hátsó bejáratával szemben

A városligeti vendéglőben dec. hó 4-én, szombaton este parkett-táncos egybekötött tea estély lesz. Vége reggel 3 órakor. „Cizmigiul” igazgatósága

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetés ára hétfőnap 4 lej — péntek, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket a. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelynek tartalmáról fogya eredeti alakjában nem bírhatja, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

LAKÁSSAL rendelkező középkorú nőnek főmunkát uriember berátságát keresi. Leveleket „Színház partner” jelzéssel az Aradi Közlöny kiadójába és a lapban jelezve kér. 7174

Alkalmazás.

GYAKORNOKOT keresek szállítási vállalatokhoz 4 közeppozícióval rendelkezőt. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7178

TAPASZTALT gyermekgondozónő utószülöthöz kerestetik. Arad, Bulvarul Regina Maria 9., I. em. 20. 10393

LA notariatul, Samos, posta Radna un tânăr varsat in Agenda poate primi post. Salar 2500 lej lunar, locuință, încălzit, luminat. Notar. 7170

Lakás.

LAKÁST adok 2 szoba, konyha, egyedül álló urinak, ki ellátásomat vállalja. Cím Kerpel könyvkereskedésében. 1021

Vétel és eladás.

SAJÁT, termései tisztánkezelte óbor palackozva kapható Földes gyógyszerárban. 6876

JÓKARBAN levő Fordson traktor eladó. Fekete Józsefnél, Gyorokon. 7166

KARACSONYRA bizományba keresek gyermekjátékokat, dísz tárgyakat, bőrön díszített, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közszükségleti cikkeket, férfi ruhaneműt, egyes butor darabokat stb. Salgóné, Arad, Str. Consistorialni 12. (Batthyány ucca) I. em. jobb. 1000

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószoák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 5338

A VEKLIARUSITÁS a „Salon Artistic”-ben Fischer Elz palota megkezdődött. Butorok, porcellánok, csomagolások, szőnyegek, tükrök, órák stb. e hó végéig beszerzési áron kerülnek eladásra. 2601

TISZTA GÉPRONGYOT kisebb tételben megvételre keresünk. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Üzletek.

EGY garázs kiadó. „Autobox” Nádor-u. 5. (Boros Béni-tér) sarok. 7177

Ellátás.

Kérjen **Buziási Phönix** természetes ásványvizet. Előrendelést asztalt és borotvát.

Eladó magánházak!

Miklos Kelemen-ucca közelében épülőfélben levő 3 szobás magánház minden elfogadható áráért. — Piachoz közel 4 lakásos emeletes ház 1.200.000 lejért sürgősen eladó. Megbízott: Geler Ferenc irodája Arad, Pata Avram Iancu No. 21. 16798

Lelépés nélkül

1, 2, 3 szobás lakású s azonnal beköltözhető magánházak bérbe kiadók.

Boross ügynökségnél Arad, Str. Consistorialul (volt Batthyány-ucca) 9. szám. 7176

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári ulögőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képernyőzést és ablaküvegezést olcsón vállaljuk. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidótemplom mellett. 1817

G. 7197—1926.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Pe baza deciziei Judecatoriei Mixte Arad No. de mai sus 1 credit de pranzii cu marmură, 1 credit mai mic cu marmură și o masă prețuite in suma de lei 3900, cu prins in favorul lui dr. Bela Schanzen pentru suma de 500 lei capital interese 10 percent dela 11. Ianuarie 1926, precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică in Arad Str. Eminescu No. 12. in ziua de 3. Decembrie 1926. la orele 4 conf. art. de lege LX. paragrafului 107. și 108. din anul 1881. al legii executionale.

Acceasta licitație se va ține și in favorea dr. Oheorghe Sărbu și Sigismund Fridman. 7172

Arad, la 10. Noemvrie 1926. Sef portarel.

Mindenkinek saját érdeke meggyőződni, hogy legolcsóbban vásárolhat **női harisnyát** 28 lejűl 145 lejűl! Férfi és gyermek harisnyát 20 lejűl! Koztyút 45 lejűl! Nappa bőrköttyű L. 248! Selyem szal 120 lejűl! Reform nadrágot 88 lejűl! Női és férfi kötött mellények! Pulloverek! Gyermek szövetek! Téli alsó trikók! Nyakkendő 28 lejűl! Férfi bakavád prima L. 185! Csipke fehér és ecrt színekben! Divat szalagok rips, taft! **Bogyó A.** Strada Eminescu 14. (Deák Ferenc-ucca).

Ékszerek, órák, dísz tárgyak **FEINER M. ARAD,** Str. Bratlanu No. 3. Törött arany, ezüst és drágakőért legmagasabb árat fizetok. Javítások saját műhelyben.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet **KÜNSTLER VIZUMIRODA** Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 88. el nem intézne Bucarestiben

szoviatot az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.

HIRDETMEY.

Tudomására hozzuk t. részvevőeseinknek, hogy 5 százalékos elsőbbségi részvényeinkhez az új szelvényivet, mely az 1925. és következő évekre esedékes osztalék szelvényeket tartalmazza, ugyszintén élvezeti jegyeinkhez a II. szelvényivet t. hó 10-től főpénztárunknál a szelvényutalvány, ellenében kiszolgáltatjuk. Arad, 1926. december 10.

Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatósága. 6451

Muzsai József

Arad, színházzal szemben.

Őszi árjegyzék:

- Férfi öltöny fekete gyaflu ... Lej 1950—
- Férfi öltöny divat színekben ... 2650—
- Sötét kék és fekete öltöny ... 2850—
- Őszi felöltő ... 1950—
- Uster double ... 2850—
- Uster angol ... 3450—
- Fregoll raglán ... 2200—
- Gummi kabát ... 960—
- Bőr kabátok minden színben ... 4600—

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.

Magas jövedelmet biztosító,

házasasszonyoknál nélkülözhetetlen szabaddalmazott tőmegcikkbe bevezetésére keresünk

ARAD ÉS VIDÉKÉRE

közpénz, esetleg megfelelő garanciával rendelkező

rajon képviselőket.

Ajánlatokat sürgősen, esetleg személyesen kérünk: 7157

Utilitas céghez

Arad, Strada Sinagogei No. 4

Kétszobás

új kis magánház lefizetésre is olcsón ELADÓ, esetleg KIADÓ, 8 azonnal beköltözhető. 7187

Ujnakalaka, első nooában legoljól jobbra.

Az Ortutay-palota közelében tiz lakásos

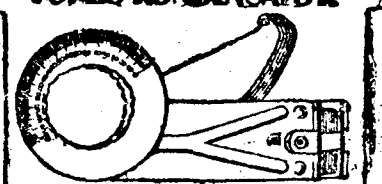
emeletes bérház

nagy bérjövdelemmel, kedvező fizetési feltételekkel, áron alul eladó. — Kizárólagos megbízott:

Győrffy „Mures” Irodája Arad, Strada Untrei (Fábián Gábor-u.) 15264

LONDONI RADIÓKIALLITÁSI
MAGY FELTUNÉST KELL EJT AZ

LOW LOSS STRAIGHT LINE FREQUENCY FORGÓ KONDENZÁTOR

KAPACITÁS: 100, 300, 500, 1000 Cm
FIZIKAI TULAJDONSÁGAI:
1. KAPACITÁS ELMINÁLVÁ...
2. EGYMÁSHOZ KÖZELFOLYÓ...
3. ADHÉZIÓ...
4. ADHÉZIÓ...
5. MINIMÁLIS SZIGETELŐNYÁG...
6. MÁLIS-ELEKTROMOS VESZTESÉ...
7. NAJONKIS SZÜZŐ KAPACITÁSB...
8. GENNYAGYHULLÁMKÖZELT.

GYÁRI ÁRAKAT TELEFONON MEGKÉR...
G. CAROL 46

Figyelem!
25 éve fennálló butorkészítő vállalatomban ezaráz anyagból készült

butoraimat
a legolcsóbb árak mellett árusítom

u. m. hákó, ebédlő és mindennemű egyes butorokat is. Kérem a t. vevő közönséget, hogy butorvásárlás előtt üzletemet felkeresni és a céget elnem tővesztetni.

Roth I. butorraktára Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.)

Figyelem!

Perfecte, selbständige Stenotypistin

für deutsche Korrespondenz sucht die

Arader Strick- & Wirkwarenfabriks A.-G.

Makulatura,
tisza lappéldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.